

ἄλλο, ἢ ἡ Ἴδρυσις βραβεῖου τῆς ἀρετῆς, ἢ ἡ σύστασις ἀστυνομίας τοῦ καλοῦ, δύναται ν' ἀνεγερθῆ ὡς στερρόν πρόχωμα, ν' ἀντιτεθῆ εἰς τὴν παφλάζουσαν ὀρμὴν του; Καὶ διατὶ νὰ μὴ ἰδρυθῆ τοιοῦτο βραβεῖον ἐν Ἑλλάδι; Ἴδρύθησαν ἐν αὐτῇ περικαλλέστατοι ναοὶ εἰς τὴν σοφίαν, τὴν εὐσπλαγγίαν, τὰς τέχνας, καὶ ἀδρότατα συνεισφέρονται ὑπὲρ αὐτῶν ἀλλὰ μήπως ἡ ἀρετὴ εἶνε ὑποδεστέρα αὐτῶν καὶ εἶνε ἀναξία θυσίας; "Ω! Ἡ Ἑλλάς ἔχει ἀνάγκην ἐνὸς μεγάλου ἔτι εὐεργέτου, καὶ εὐδαίμων, μακάριος ὅστις γείνη ὁ Montyon αὐτῆς. Θὰ εἶνε ὁ κατ' ἐξοχὴν εὐεργέτης τῆς Ἑλλάδος. Ἡ εὐεργεσία αὐτοῦ θὰ βαρύνῃ ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους περισσότερον πάντων τῶν καλλιμαρμάρων αὐτῆς κτιρίων· καὶ διὰ τοῦ ἰδίου του χρυσοῦ, ἀριστοτέχνης τῆς ἀρετῆς, θὰ πλάσῃ τὸν ἑαυτοῦ ἀνδριάντα ἀθάνατον εἰς αἰῶνας εὐγνωμοσύνης.

Α. Π. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ.

Τὸ τελευταῖον ἔργον τοῦ ΤΟΥΡΓΚΕΝΙΕΦ

ὑπῆρξε τὸ κατωτέρω ὑπὸ τὸν τίτλον Ἡ ὄρτυξ δημοσιευόμενον βραχὺ διήγημα. Γραφὴν περὶ δυσμᾶς τοῦ βίου του διὰ συλλογὴν παιδικῶν διηγημάτων ἐνέχει ὅλην τὴν τρυφερότητα καὶ γλυκύτητα, ἣν ἡ εὐαίσθητος ψυχὴ του ἐνέκλειεν. Ἐν Ῥωσίᾳ τὸ διηγηματικόν τοῦτο ἔδημοσιεύθη μάλιστα πρὸ ὅω μνησῶν, ἦτοι μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου συγγραφέως. Σ. τ. Δ.

Η ΟΡΤΥΞ

Ἐντυπώσεις παιδικῆς ἡλικίας.

Δὲν ἤμην ἀκόμη δεκαετῆς ὅτε μοι συνέβη ὅ,τι μέλλω νὰ σᾶς διηγηθῶ.

Ἦτο θέρος. Διέτριβον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν τινὶ ἐπαύλει τῆς μεσημβρινῆς Ῥωσίας. Πέριξ ἡμῶν πανταχόθεν, εἰς ἀπόστασιν πολλῶν βερσίων, ἐξετείνεται ἀντὶ ἐξοχῆς εὐρεῖα στέππα. Ἐγγὺς τῆς ἐπαύλεως οὔτε δάσος, οὔτε ποταμὸς· φάραγγες οὐχὶ πολὺ βαθεῖαι κεκαλυμμέναι ὑπὸ ἀραιῶν ἄλσιδιων καὶ θάμνων διέσχιζον, ὡς πράσινοι ὄφεις, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, τὴν κιτρινωδὴν καὶ μονότονον ἐπιφάνειαν τῆς στέππας· μικροὶ ῥύακες ἔρρεον ἐν τῷ βάθει τῶν φαράγγων ἐκείνων· ποῦ δὲ καὶ ποῦ μικραὶ πηγαὶ ἀνέβλυζον, ὡς κρουνοὶ δακρύων, πρὸς τὰς ὁποίας ὁ διαβάτης ἐπλησίαζε πορευόμενος δι' ἀτραπῶν ἐσκαμμένων ἐν τοῖς βράχοις.

Ὁ πατήρ μου εἶχε πάθος διὰ τὸ κυνήγιον. Μόλις αἱ ἀσχολίαι τῷ ἄφινον βραχεῖαν ἀνάπαυσιν, ἂν ὁ καιρὸς ἦτο ὠραῖος, ἐλάμβανε τὸ ὄπλον του, ἀνῆρτα εἰς τὸν ὠμόν του τὴν κυνηγετικὴν πῆραν, ἔδιδε διὰ συρίγματος τὸ σύνθημα εἰς τὸν γερω-Θησαυρόν του, καὶ ἐξεκίει διὰ τὸ κυνήγιον τῶν ὄρτυγων καὶ τῶν περδικῶν. Δὲν τῷ ἔμελε διὰ τοὺς λαγῶσους. Αἱ ὄρ-

τυγες καὶ αἱ πέρδικες ἦσαν ἐκεῖ πολυπληθεῖς καὶ κατὰ μῆκος τῶν κλιτύων τῶν φαράγγων, ἀνὰ πᾶν βῆμα, ἐφαίνοντο ἐπὶ τῆς ἄμμου οἱ λακκίσκοι, οὓς αὐταὶ κατέσκαπτον καὶ ἐν οἷς συνήθως ἐμφωλεύουσι. Τότε ὁ γέρω-Θησαυρὸς ἐσταμάτα ἐξαφνα ἀνασείων τὴν οὐρὰν του καὶ συμπύσσω τὸ δέρμα τοῦ μετώπου του, ὁ δὲ πατήρ μου ὠχρία καὶ ἀνύψου μετὰ προσοχῆς τὸν λύκον τοῦ ὄπλου του.

Συχνάκις μὲ παρελάμβανε μεθ' ἑαυτοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἦτον ἡ μεγάλη χαρὰ μου. Παρέχωνα τὰ ἄκρα τῶν περισκελίδων μου ἐντὸς τῶν ὑποδημάτων μου, ἀνῆρτων ἀπὸ τοῦ ὤμου κολοκύνθην ξηρὰν, πλήρη ὕδατος, καὶ ἐν τοιαύτῃ ἀναβολῇ ἐφανταζόμην ἐμαυτὸν σωστὸν κυνηγόν. Ὁ ἰδρῶς μὲ περιέρρεεν ὅλον, ἡ ἄμμος εἰσῆρχετο ἐντὸς τῶν ὑποδημάτων μου, καὶ ὅμως δὲν ἠθανόμην τὸν κάματον καὶ οὐδὲ καθ' ἐν βῆμα ἀπέμενον ὀπίσω τοῦ πατρός μου. Ὅταν αὐτὸς ἐπυροβόλει καὶ τὸ πτηνὸν ἐπιπτεν, ἐγὼ ἐπήδων ἐκ τῆς χαρᾶς κραυγάζων καὶ χειροκρατῶν—τόσον ἤμην εὐτυχῆς! Τὸ πτηνὸν πληγωμένον ἐσπαρτάρει πᾶλλον τὰς πτέρυγας ἐπὶ τῆς χλόης ἢ ἐν τῷ στόματι τοῦ Θησαυροῦ, τὸ αἶμα ἔρρεε κρουνηδὸν, κ' ἐγὼ ὅλος ἐνθουσιῶν οὐδένα ἠθανόμην οἶκτον. Τί δὲν θὰ ἔδιδον διὰ μίαν βολὴν ὅπως φονεύσω καὶ ἐγὼ ὄρτυγας καὶ πέρδικας! Ἄλλ' ὁ πατήρ μου μοὶ εἶχεν εἰπεῖ πολλάκις, ὅτι δὲν θὰ μοὶ ἔδιδεν ὄπλον πρὶν συμπληρώσω τὰ δώδεκα ἔτη, ὅτι τὸ ὄπλον μου θὰ ἦτο μονόκανον, καὶ ὅτι δὲν θὰ μοὶ ἐπετρέπετο νὰ κυνηγήσω ἢ μόνον σιταρήθρας. Ὑπῆρχε πλῆθος τοιοῦτων κατὰ τοὺς τόπους ἐκείνους, καὶ κατὰ τὰς ὠραίας ἡμέρας, τὰς πλήρεις ἡλίου, κατὰ δεκάδας ἐβλέπομεν αὐτὰς ἀνερχομένας, ἀνερχομένας ὀλονὲν ὑψηλότερον πρὸς τὸν οὐρανὸν μετὰ τερετισμάτων, τὰ ὅποια ἀντήχουν ὡς ἀνάπασεις κωδωνίσκων. Ἐγὼ τὰς ἐβλεπον ὡς μέλλουσαν λείαν καὶ τὰς ἐσκόπευον διὰ τῆς ῥάβδου, ἣν δίκην ὄπλου ἔφερον ἐπ' ὤμου. Ἐνίοτε μακρὰν ἐπὶ τῶν θειρισμένων ἀγρῶν ἢ ἐπὶ τῶν πρασίων λειμώνων ἐφαίνοντο ἀγριόχηνες.

— Ἄ! ἔλεγον στεναζών, ἄς ἐφόνευον ἐν ἐκ τῶν μεγάλων ἐκείνων πτηνῶν καὶ ἄς ἀπέθνησκον ἔπειτα!

Τὰς ἐδεικνυον κάποτε εἰς τὸν πατέρα μου, ἀλλ' αὐτὸς στεροτύπως πάντοτε μοὶ ἀπεκρίνετο ὅτι:

— Ἡ ἀγρία χὴν εἶνε πτηνὸν πολὺ ἐξυπνον, καὶ δὲν περιμένει νὰ τὴν πλησιάσῃ ὁ κυνηγὸς μέχρι βολῆς τουφεκίου.

* * *

Μίαν φορὰν ἀνεχώρησα μετὰ τοῦ πατρός μου διὰ τὸ κυνήγιον. Ἦτο παραμονὴ τοῦ ἁγίου Πέτρου. Κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τοῦ ἔτους αἱ πέρδικες εἶνε ἀκόμη νεοσσοί. Ὁ πατήρ μου

δὲν ἤθελε νὰ πυροβολήσῃ κατ' αὐτῶν. Εἰσεχώρησεν ἐντὸς δρυμῶνος, ὀρίζοντος ἀγρὸν σικάλειως, ἐν ᾧ πάντοτε συνελαμβάνοντο ὄρτυγες. Ἔνεκα τοῦ δυσχεροῦς θερίσματος ἐν τῷ ἀγρῷ τούτῳ ἐβλάστανον ἐλευθέρως ἀπὸ πολλοῦ ἀγρία χόρτα καὶ ἄνθη παντοειδή, τὸ τριφυλλον, ἡ μυσωτίς, τὰ ἴα, τὸ καρυόφυλλον. Ὄταν μετέβαινον ἐκεῖ μετὰ τῆς ἀδελφῆς μου ἢ τῆς παιδαγωγοῦ μου, ἔδρεπον ὅσα περισσότερα ἠδυνάμην ἄνθη· ἀλλ' ὅταν ἐπήγαινον μετὰ τοῦ πατρός μου, οὐδὲν ἐξ αὐτῶν ἠγγίζον θεωρῶν τὴν τοιαύτην ἐνασχόλησιν ἀναξίαν κυνηγοῦ!

Ἄφνης ὁ Θεσαυρὸς ἔστη ἀσθμαίνων καὶ ὑπὸ τὸ ρύγχος του μία ὄρτυξ ἀνεπετάχθη· ἀλλ' ἡ πτήσις τῆς ἦτο λίαν παραδόξος, διαγράφουσα κύκλους, προσψάουσα ἐνίοτε τὴν γῆν, ὡσεὶ μία τῶν πτερώγων τῆς ἦτο πληρωμένη. Ὁ Θεσαυρὸς ἐπεδόθη εἰς δίωξιν αὐτῆς δι' ὅλων τῶν δυνάμεων του καὶ ὁ πατὴρ μου δὲν ἤθελε νὰ πυροβολήσῃ φοβούμενος μὴ πλήξῃ τὸν κῦνα. Ἀλλὰ μετὰ τινὰς στιγμὰς εἶδον τὸν Θεσαυρὸν ἀναπηδῶντα, συλλαμβάνοντα τὴν ὄρτυγα καὶ ἐπανερχόμενον, ὡς ἀστραπή, ἵνα τὴν φέρῃ εἰς τὸν πατέρα μου.

Ὁ πατὴρ μου ἔθεσεν αὐτὴν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς του παλάμης ὑπτίαν· ἐγὼ προσέδραμον παρ' αὐτῷ:

— Πῶς γίνεται; εἶνε πληρωμένη;

— Ὅχι, μοὶ ἀπήντησε. Πρέπει νὰ ἔχη ἐδῶ πλησίον τὴν φωλεὰν μὲ τὰ μικρά της, καὶ δι' αὐτὸ ὑπεκρίθη τὴν πληρωμένην, διὰ ν' ἀπομακρύνῃ τὸν σκύλον καὶ νὰ σώσῃ τὰ μικρά της. Ἀλλὰ δὲν τὸ ἐπέτυχε. Τὸ παρακάμε, καὶ ὁ Θεσαυρὸς τὴν συνέλαβε.

— Λοιπὸν δὲν εἶνε πληρωμένη; ἠρώτησα καὶ πάλιν.

— Ὅχι· ἀλλὰ δὲν θὰ ζήσῃ. Ὁ Θεσαυρὸς θὰ τῆ ἐνέπηξε τοὺς ὀδόντας εἰς τὰς σάρκας.

Ἐπλησίασα περισσότερο διὰ νὰ ἴδω καλλιτερον τὴν ὄρτυγα. Ἦτο ἀκίνητος ἐπὶ τῆς παλάμης τοῦ πατρός μου. Ἡ κεφαλὴ τῆς ἐκρέματο ἀδρανῆς, τὸ μέλαν τῆς ὄμματος προσηλουτο πλαγίως ἐπ' ἐμοῦ. Μὲ κατέλαβεν αἰφνιδίως βαθεῖα συγκίνησις. Μοὶ ἐφαίνετο, ὅτι τὸ πτωχὸν ζῶον μ' ἐβλεπε καὶ ἐσκέπτετο:

— Διατί ν' ἀποθάνω; Διατί; Δὲν ἔπραξα τὸ καθήκον μου; Προσεπάθησα νὰ σώσω τὰ μικρά μου ἀπομακρύνουσα τὸν κῦνα ἀπ' ἐδῶ καὶ ἰδοὺ συνελήφθη. Ταλαίπωρος ἐγὼ! Αὐτὸ δὲν εἶνε δίκαιον, ὄχι, δὲν εἶνε δίκαιον.

— Πατέρα, ποῖος ζεῦρεῖ ἂν δὲν ἔμπορῇ νὰ ζήσῃ! ἀνεφώνησα θωπεύων διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν μικρὰν κεφαλὴν τοῦ πτηνοῦ.

Ὁ πατὴρ μου μοὶ εἶπε:

— Ὁ ἀποθάνῃ. Ἰδὲ, ἐντὸς μιᾶς στιγμῆς τὰ σκέλη τῆς θὰ ἐνταθῶσι, τὸ σῶμά της θὰ ῥιγῆσῃ, οἱ ὀφθαλμοὶ της θὰ κλεισθοῦν.

Καὶ ὄντως οὕτω συνέβη. Ὄταν οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐκλείσθησαν, ἐγὼ διερράγην εἰς κλαυθμούς.

— Τί σοῦ ἦλθε τώρα; ἠρώτησεν ὁ πατὴρ μου γελῶν ἐκ καρδίας.

— Τὴν λυποῦμαι, ἀπεκρίθην. Ἐπραξε τὸ καθήκον της καὶ ἐφρονεῖθη. Αὐτὸ δὲν εἶνε δίκαιον. Ἠθέλησε νὰ ἐπιτηδευθῇ πονηρίαν, ἀλλ' ὁ Θεσαυρὸς τὴν ὑπερηκότισεν. . . . Ἄπιστε Θεσαυρέ! ἐξηκολούθησα κατ' ἐμαυτὸν. — τῆ στιγμῇ ἐκείνῃ καὶ ὁ πατὴρ μου δὲν μοὶ ἐφάνη ἀγαθός. — Δὲν ἦτο πονηρίαι ἢ ἀπάτη, ἦτο στοργή! Καὶ ἂν ἠθέλησε νὰ πονηρευθῇ, τὸ ἔπραξεν ἵνα σώσῃ τὰ τέκνα της!

* *

Ὁ πατὴρ μου ἠτοιμάζετο ν' ἀποθέσῃ τὴν ὄρτυγα ἐν τῇ κυνηγετικῇ του πήρᾳ. Τὸν παρεκάλεσα νὰ μοὶ τὴν χαρίσῃ. Τὴν ἔλαβον ἐντὸς τῶν χειρῶν μου, τὴν ἐθέρμανα μὲ τὴν ἀναπνοήν μου, ἐλπίζων ὅτι θ' ἀνελάμβανεν, ἀλλ' ἐκείνη ἔμεινεν ἀκίνητος.

— Χάνεις τὸν καιρὸν σου, φίλε μου, μοὶ εἶπεν ὁ πατὴρ μου. Δὲν θὰ τὴν ἀναστήσῃς. Δὲν βλέπεις πῶς κρέμαται ἡ κεφαλὴ της;

Ἦπήγειρα σιγὰ σιγὰ τὴν κεφαλὴν της κρατῶν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ῥάμφους· ἀλλὰ μόλις ἀφῆκα αὐτὴν κατέπεσε καὶ πάλιν.

— Ἐξακολούθεις νὰ τὴν λυπᾶσαι; ἠρώτησεν ὁ πατὴρ μου.

— Καὶ τίς θὰ φέρῃ τροφὴν εἰς τὰ μικρά της; ἀνηρώτησα ἐγὼ.

Ὁ πατὴρ μου μὲ ἠτένισε μετὰ προσοχῆς.

— Μὴ ἀνησῦχει, ἀπεκρίθη· τὸ ἀρσενικόν, ὁ πατὴρ, θὰ τὰ θρέψῃ. Ἀλλὰ περίμενε. Ἰδοὺ ὅτι ὁ Θεσαυρὸς ἐστάθη ἐκ νέου. Πιθανὸν νὰ εἶνε ἡ φωλεὰ. Βέβαια, ἡ φωλεὰ εἶνε.

Τρόντι μεταξὺ τῶν θάμνων, εἰς δύο βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ρύγχους τοῦ Θεσαυροῦ, διέκρινα τέσσαρας μικρὰς ὄρτυγας συνωστιζομένας πρὸς ἀλλήλας καὶ προτεινούσας τὸν τράχηλον. Ἀνέπνεον μετὰ τσαύτης ταχύτητος, ὡστε ἐνόμιζέ τις ὅτι ἔτρεμον. Εἶχον ἀποβάλλει τὸν γχοῦν καὶ ἤδη ἔφερον πτίλωμα. Αἱ οὐραὶ μόνον ἦσαν βραχύταται.

— Πατέρα, πατέρα, ἀνεφώνησα δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν πνευμόνων μου. Φώναξε τὸν Θεσαυρὸν, εἶδεμὲ θὰ τὰ φρονεῖσῃ.

Ὁ πατὴρ μου ἐκάλεσε τὸν κῦνα καὶ ἀπομακρυνθεὶς ἐκαθέσθη ἐπὶ ἐρριμμένου κορμοῦ, ὅπως προγευματίσῃ. Ἐγὼ παρέμεινα παρὰ τὴν φωλεὰν ἀποποιούμενος τὸ πρόγευμα. Ἀνέσυρα ἐκ τοῦ θυλακίου μου λευκὸν μανδύλιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐναπέθεσα τὴν ὄρτυγα.

— Ἰδέτε, μικρὰ ὄρφανὰ. Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σας ἡ ὁποία ἐθυσιάσθη διὰ σας!

Τὰ μικρά, ὡς καὶ πρότερον, ἀνέπνεον μετὰ

ταχύτητα τρέμοντα. Ἐπλησίασα τὸν πατέρα μου.

— Μοῦ χαρίζεις αὐτὴν τὴν ὄρτυγα;

— Ἄν σ' εὐχαριστῆ τοῦτο. . . Ἄλλὰ τί θὰ τὴν κάμης;

— Θὰ τὴν θάψω.

— Θὰ τὴν θάψῃς;

— Ναί. Ἐκεῖ παρὰ τὴν φωλεάν της. Δός μοι τὸ μαχαίριόν σου διὰ νὰ σκάψω τὸν μικρὸν τάφον.

— Νομίζεις ὅτι τὰ μικρὰ της θὰ μεταβῶσιν ἵνα προσευχηθῶσιν ἐπὶ τοῦ τάφου της; ἠρώτησεν ὁ πατήρ μου ἐκπεπληγμένος.

— Ὅχι, ἀπεκρίθην ἄλλ' αὐτὸ θὰ μ' εὐχαριστήσῃ. Θὰ εἶνε τόσον καλὰ ἐκεῖ πλησίον τῆς φωλεᾶς της!

Ὁ πατήρ μου ἀνεζήτησε τὸ μαχαίριόν του καὶ μοὶ τὸ ἔδωκε χωρὶς νὰ προσθέσῃ λέξιν. Ἐγὼ ἔσπευσα ν' ἀνασκάψω τὸν μικρὸν τάφον. Ἐφίλησα τὴν ὄρτυγα ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τὴν ἀπέθηκα εἰς τὸ βάθος τῆς ὀπῆς, ἣν ἐκάλυφα διὰ χώματος. Ἐπειτα διὰ τοῦ αὐτοῦ μαχαίριου ἔκοψα δύο κλάδους, τοὺς ἐκαθάρισα ἀπὸ τοῦ φλοιοῦ καὶ τοὺς συνέπλεξα εἰς σταυρὸν, ὃν ἐνέπηξα ἐπὶ τοῦ τάφου.

Ἀπεμακρύνθημεν ὀλίγον μετὰ ταῦτα ὁ πατήρ μου καὶ ἐγὼ ἄλλ' ἐστρεφόμεν εἰς πᾶν βῆμα. . . Ὁ σταυρὸς ἦτο λευκὸς καὶ ἐφαίνετο μακρόθεν.

Τὴν νύκτα ἐκείνην εἶδον ἐν ὄνειρον. Ἦμην εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἔβλεπον ἐν μέσῳ μικρᾶς νεφέλης τὴν ὄρτυγά μου. Ἦτο κατάλευκος ὡς ὁ σταυρὸς καὶ ἐκύκλου τὴν κεφαλὴν της χρυσοῦ αἴγλη, ἀναμφιβόλως πρὸς ἀνταμοιβὴν διὰ τὸ ὑπὲρ τῶν μικρῶν της μαρτύριον.

* *

Τέσσαρας ἢ πέντε ἡμέρας μετὰ ταῦτα ἐπανῆλθον μετὰ τοῦ πατρός μου εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον. Ὁ σταυρὸς κιτρινίσας ὀλίγον, ἄλλ' ὀρθὸς πάντοτε, μοὶ ὑπέδειξε τὸν τάφον τῆς ὄρτυγος. Ἡ φωλεὰ ὅμως ἦτο κενή, ἔρημος.

Ὁ πατήρ μου μ' ἐβεβαίωσεν ὅτι ὁ πατήρ τῶν μικρῶν τὰ εἶχε μετακομίσει ἄλλου· καὶ ὅταν ὀλίγον ἀπωτέρω ὁ ὄρτυξ ἐπέταξε ἀπὸ μέσου θάμνων δὲν ἐπυροβόλησε κατ' αὐτοῦ. Ἐγὼ εἶπον κατ' ἐμαυτόν:

— Ὅχι, ὁ πατέρας δὲν εἶνε κακός.

Παράδοξον πρᾶγμα! Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης τόσον ἡ μανία τοῦ κυνηγίου μ' ἐγκατέλειπεν ἐντελῶς, ὥστε οὐδ' ἐσυλλογίσθην πλέον τὸ ὄπλον, ὅπερ ὁ πατήρ μου μοὶ εἶχεν ὑποσχεθῆ. Εἶνε ἀληθές, ὅτι πολὺν καιρὸν μετὰ ταῦτα, ὅταν ἐμεγάλωσα, ἐπῆγα ἐνίοτε εἰς τὸ κυνήγιον — ἄλλ' οὐδέποτε ὑπῆρξα καλὸς κυνηγός.

IBAN TOYRΓKEMIEΦ.

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΩΝ

καὶ τρόπος ἀποφυγῆς αὐτῶν.

Νωπαὶ ἔτι εἰσὶν αἱ λυπηραὶ ἐντυπώσεις, ἃς ἐπροξένησαν τὰ ἀλλεπάλληλα ἀγγέλματα δύο φοβερῶν καταστροφῶν ἐν Ἰσχίᾳ τῆς Ἰταλίας καὶ ἐν Ἰάβα τῆς Αὐστραλίας. Τὰ λυπηρὰ ταῦτα συμβάντα, ἐν οἷς πολλὰ ἀτυχῆ ὄντα εὗρον τὸν θάνατον, διήγειραν τὸ ζήτημα περὶ τῶν αἰτίων, ἅτινα ἐπιφέρουσι τὰς τοσοῦτον ὀλεθρίας ταύτας συνταραξίεις τῆς γηίνης ἐπιφανείας.

Ποία λοιπὸν εἶνε ἡ μυστηριώδης καὶ φοβερὰ δύναμις, ἥτις ἐν τισὶ δευτερολέτοις προξενεῖ τὴν ταραχὴν καὶ τὴν καταστροφὴν εἰς τὴν ἐπιφανείαν τῆς γῆς, ἥτις ἀναστατοῖ τὴν φύσιν, ἥτις ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ διὰ μιᾶς διασεισεως αὐτῆς ἀνατρέπει καὶ μεταβάλλει εἰς ἐρείπια πόλεις, διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ὁποίων ὁ ἄνθρωπος εἰργάσθη ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας;

Ὁ ἀγνώστος θεὸς τῶν ἀρχαίων, ἡ μῆνις τοῦ ὁποίου ἐποίει τὴν γῆν νὰ τρέμῃ, δὲν εἶναι σήμερον ἢ ἀπλοῦν φυσικὸν φαινόμενον, οὐ ἰδοῦ ἐν ὀλίγοις ἢ ἐξήγησις κατὰ τὰς νῦν ἐπικρατεστέρας ἰδέας.

* *

Ἐν τοῖς φρέασι καὶ τοῖς ὑπογείοις τῶν μεταλλείων ὀρύγμασι, καθ' ὅσον προχωροῦμεν κατὰ βάθος πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς, αἰσθανόμεθα θερμοκρασίαν αὐξάνουσαν ἀναλόγως τῆς βαθύτητος. Παρατηρήθη δ' ὅτι αὕτη αὐξάνει κατὰ 10 ἑκατονταβάθμου θερμομέτρου ἀνὰ 30 μέτρα βάθους.

Οὕτω λοιπὸν καταλογίζοντες ἀνὰ 10 θερμοκρασίας ἐπὶ πλέον, καθ' ὅσον προχωροῦμεν κατὰ 30 μέτρα πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς, θέλομεν φθάσει εἰς βαθύτητα πολλῶν χιλιομέτρων, ἔνθα ἡ θερμοκρασία θέλει εἶσθαι ὑπερβολικὴ, τήκουσα πᾶν μέταλλον ἢ ἄλλην τινὰ στερεὰν οὐσίαν ἐκαὶ εὐρισκομένην ἐπομένως θέλομεν φθάσει εἰς σημεῖον, ἔνθα τὰ πάντα εἰσὶν ἐν ὑγρᾷ καταστάσει καὶ ἀτμώδη. Ἡ ζώνη αὕτη τῆς γῆς ὑπολογίζεται περίπου εἰς βάθος 50 χιλιομέτρων. Πέραν λοιπὸν αὐτῶν εὕρηται ἡ ἀσβεστοκάλμιος, ἡ διηνεκῶς φλεγόμενη καὶ διακρινομένη διὰ τῆς προσωνομίας *κεντρικῆ* τῆς γῆς θερμοῦτης.

* *

Ἄρα ἡ γῆ ἄπασα μέχρι τοῦ κέντρου αὐτῆς δὲν εἶναι στερεὰ καὶ συμπαγῆς, ἀλλὰ μόνον τὰ ἐξωτερικὰ αὐτῆς στρώματα, ἥτοι ὁ φλοιὸς εἶναι συμπαγῆς, παχύτητος περίπου 50 χιλιομέτρων.

Πλὴν 50 χιλιομέτρα φλοιοῦ τί εἶναι παραβαλλόμενα πρὸς τὸ ὑπερβολικὸν μέγεθος τοῦ πλανῆτου ἡμῶν, τῆς γῆς; Εἶναι ἀσυγκρίτως